

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

2. Nefandum scelus, &c. Processus Gregorij Papæ contra Guidonem de
Monteforti, super morte Henrici de Alamania: anno 1273.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

A N N O
1271.

Ad vindicandas itaque Redemptoris injurias, ad redimenda ignominiosa conculcationis opprobria in redemptis, nostrum, circa terram eandem Creatoris conformantes affectui, ac debita meditatione pensantes, quod ejusdem Terræ subsidium, præcipue de Principum & Prælatorum pender auxilio, quos ultra mentes credimus convenire posse commodius exinanivimus nosmetipsos, & sub spe illius qui dat lapso virtutem, debilitatem nostram contempimus, sub ipsius fiducia, qui de sua misericordia nos confortat, quod intendimus, in eo posse sperantes, parvi pendimus onera, labores consideratione calcavimus, & cæteris nostris ac fratrum nostrorum incommoditatibus in ejusdem considerationis examinatione postpositis, ut Principum & Prælatorum eorundem facilius possimus habere præsentiam, ac terræ prædictæ subventionem efficacius promovere, Civitatem Lugdunensem, quo inibi Concilium cum majore commoditate conveniat, de ipsorum fratrum Consilio duximus eligendam.

Quod Celsitudini tuæ, tenore præsentium, nunciantes, serenitatem Regiam rogamus, & hortamur in illo qui Regibus dat salutem, in remissionem tibi peccaminum suadentes, ut te illi gratificans, qui tot gratis te prævenit, & laborem voluntarium, ad tam sancti, tam utilis negotii promotionem assumens, præfixo per eandem litteras termino, interim ad hoc opportunitate captata, in Civitate prædictâ, una cum aliis Principibus & Prælati, quorum super hoc Dominus corda tetigerit, tuam velis præsentiam exhibere.

Datum apud Urbem veterem, Id. Aprilis Pontificatus nostri anno secundo.

A N N O
1273.
II.
Ex Archiv.
Ang. Rimer.
Tom. 1.
pag. 4.

Processus Gregorii Papæ contra Guidonem de Monteforti, super morte Henrici de Alania: anno 1273.

G R E G O R I U S E P I S C O P U S,

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Nephandum scelus, scelestæ nephas piacularæ flagitium per flagitiosas impiorum dexteræ, innocentis sanguinis avidas, innoxii cruoris effusione cruentas, & detestandis in commissione horum noxiis invalutas in quondam Henricum de Alania claræ memoriæ Riccardi in Romanorum Regem electi, primogenitum horribili severitate commissa, quamquam & cominus evidentia sui notoria, & eminus per diversa mundi climata jam notoriè divulgata, non sine multa mentis amaritudine recensere compellimur, ut horrenda eorum series cunctis seriose referat, quæ non solum ad extinctum crudeliter, sed & ad crudeles, tam gravia proinde dilapsos in scelestra, extinctionis actores paternæ compassionis affectum excitavit in patre, justæ prosecutionis motum manifestat in iudice, hoc indicatura præsentibus, hoc fidei testimonio commemoratura futura.

Ut enim illius vices, quas licet immeriti gerimus, implere pro viribus satagamus, qui quanquam misericordiarum Pater & totius consolationis Deus veridice describatur, nihilominus tamen legitur justus Iudex, Deus zelotes, & Dominus ultionum, decet ut & paternam misericordiam devotos prosequamur ad filios, & debitam justitiam obstinatos non omitteremus in reos, parati & redeuntibus de

longinquo apertis occurrere brachiis in amplexum, & in pertinaces, sui perversi persecutores arbitrii, justè vindicare contemptum.

Recenseatur itaque in auribus omnium omnibus ferè nota severitas, immane spectaculum in conspectu cunctorum, repetitio fidelis & sincera commemoretur.

In cujus consideratione Sanctæ Matris Ecclesiæ grandis admodum contumelia filiorum corda conturbat: Cultus Divini contemptus fidelium zelum accendit: Inclitorum Principum contemptibiliter sprete præsentia devotorum vota provocat ad vindictam. Jura sanguinis confusa queritur propinqua cognatio, & mirando in stuporem deducitur, ac stupendo miratur naturalia humanæ societatis inmutabilia vincula viliter violata.

Divulgatus fore in omnem terram jam sonus exivit, & in remotos orbis angulos vulgaris fama deduxit qualiter in memoratum Henricum, cruce signatum, de Tunitii partibus in quibus Jesu Christi servitio cum Christiano vacaret exercitu, ad Sedem Apostolicam in Comitiva Carissimorum in Christo filiorum nostrorum Franciæ ac Sicieliæ Regum illustrium ad Civitatem Viterbiensem, ubi tunc Romana residebat Curia, venientem; & tandem in quadam Parochiali Ecclesiâ civitatis ejusdem, pro missarum solemnibus, Sacro quadragesimali tempore constitutum, eidem Regibus in civitate ipsa præsentibus, quondam Symon, & Guido de Monteforti, Germani, ac ejusdem H. amitini fratres, ad quos restituendos ad carissimi in Christo filii nostri E. Regis Angliæ illustris gratiam, qua ipsos fertur eorum gravis culpa privasse, idem H. de voluntate memorati Sicieliæ, ac cum mandato ejusdem Angliæ Regum venerat, associatis sibi aliis, Belial filius, cum armis, diabolico incitati spiritu, irruentes ipsum manibus inhumanis, immo prorsus immanibus trucidant.

Hæc mundus clamat, hæc communis assertio publicat; hujus immanitatis ordinem, vel inordinationem potius sic multiloqua vulgi lingua describit.

Memoratus siquidem Guido, in ipso ingressu prædictæ Parochialis Ecclesiæ, voce terribili comminans, dentibus suis infremuit contra eum exclamans, Proditor Henrice de Alania non evades.

Et subsequenter in ipsum ad hujusmodi subitum clamorem & fremitum omnino impræmeditatum & incicum, paventem non immerito, & propinquantem Altari, ac illi hærentem manibus, tam ipse Guido, quam memoratus Symon, cæterique ipsorum satellites, evaginatis gladiis, & clavis elevatis aggressi, talibus circumdantes eundem saturaverunt se penis illius, ac ponentes ipsum sibi quasi in signum, exciderunt cum vulnere super vulnus, latiusque ipsius, femur, vultum convulnerent & humbos, præcis sibi nihilominus quasi totaliter quatuor sinistræ manus digitis, qua, ut præmittitur, eidem adhaerebat Altari, & quibusdam Clericis in prædictis solemnibus, eidem H. assistentibus, altero viz, letaliter, reliquo vero satis graviter vulneratis, nec mortuo pepercunt, sed & post mortem illarum, vulnera inferentes eidem, ipsum traxerunt ad Ostita dictæ Parochialis Ecclesiæ jam extinctum.

Per hæc nimis procul dubio divinum irreverentes in cultum: Graviter in eandem sedem & Ecclesiam Romanam injuri: Sacrilegi dictæ immunitatis Ecclesiasticæ infractores: temerarii contemptores celsitudinis Regiæ: Ac sædi humani fœderis subverfores; in lobrinum Fratricidii rei, in hominem homicidæ ac licarii nimium inhumani.

Ubi

A N N O
1273.

Ubi tunc igitur ad Matrem Ecclesiam filialis affectus? Ubi reverentia temporis? Quis talia præterire monstravit? O furor? O rabies! Immo procul dubio rabiosi furoris excessus, qui adeo in rationali Creatura iudicium rationis absorbet, ut cognationem, quam inter homines generaliter natura constituit, ipsi singulariter sic inhumanè prætereant, sic quasi prorsus abjurerent, quod more ferino, efferis animis alterutrum & sæviant in se ipsos.

O quantum hic excessus exceditur, cum in conjunctos sanguine defævitur! O quantum excessui hujusmodi culpæ pondus additur, cum innocens læscitur! Profecto præmissa in eundem H. cum talium & aliarum gravium circumstantiarum aggravatione commissa, non solum ejus innocentia, & mutua ipsius ad committentes cognatio aggravant, sed & ejusdem H. beneficia, in eo saltem quod ad reformationem status ipsorum taliter insiltebat, reddunt procul dubio longe amplius graviora.

Illorum igitur atrocitate commoniti eorum evidentiâ excitati, dicto Simone fatali sorte rebus humanis exempto, memoratum Guidonem, suosque in iis complices & fautores de fratrum nostrorum Consilio, in Palatio Urbeveran. peremptoriè præsentem multitudine copiosa, in forma citavimus infra scripta. Gregorius Episcopus Servus Servorum Dei: Ad certitudinem præsentium, & memoriam futurorum.

Quondam Henrici de Almania claræ memoriæ, Ricardi in Romanorum Regem electi Præmogeniti sanguis effusus immaniter, & prout in T. 1.º pag. 890. usque hæc quæ sequuntur.

Præmissa quoque peremptoriæ citationis Edictum in variis locis insignibus solitæ ipsius Guidonis habitationi vicinis, per diversos capellanos nostros, ad hoc specialiter destinatos, fecimus solemniter publicari.

Et licet illud ad ejusdem G. pervenisse notitiam diversarum litterarum clausurarum & patentium nobis ab ipso missarum, quarum aliqua ad nos infra præfixum sibi terminum, aliqua in eodem termino, reliquæ verò post eundem terminum pervenerunt, tenor apertius manifestet; ipse tamen prædictique complices, & fautores, tantis excessibus contumaciæ contemptum addentes, comparere in eodem termino, & postmodum expectati diutius contempserunt.

In primis quidem literis clausis, nobis, ut prædicatur, ante dictum terminum præsentatis, petiit idem G. Fratri suo Amaurico de conductu & securitate idonea provideri, nostram, ut ejus verbis utamur, intrandi curiam, & reverendi, cum expediret, ab ea, ut idem frater suus A. cautè discuteret, & attentè perquireret per quem modum ipse Guido, si ad nostram eum præsentiam venire contingeret, mortalium inimicorum suorum insidias declinare valeret.

In oblati autem, in termino suprascripto, patentibus literis delictum nobis esse notorium, immo etiam à se commissum inficians; & allegans pro eo probabiliter posse negari quod actus transennis notorium diceretur.

Adiecit quod, dato quod dictum Henricum reciderit, causam justissimam habuit, quæ ipsum ab homicidio, sacrilegio, & fratricidio, vel in totum excusat, vel saltem in parte maxima temperat, & remittit pœnam facinorum prædictorum.

Et deinde, conquestus petitam securitatem dicto A. fratri suo fuisse negatam; ac petens differri iudicium idoneo dictus Rex Angliæ Italiam exivisset, & suis nunciis ad proponendas suæ causæ absentie, ad quod tamen nullus sufficienter comparuit, audientiam indulgeri subjunxit se paratum ad nostram venire curiam suo lo-

co & tempore, ad Principalem causam justis defensionibus subeundam, dum tamen sibi de intrando, morando, & libere recedendo de ipsa Curia securitas plena daretur.

Ac insuper propositis aliquibus in derogationem Apostolicæ potestatis, quæ quatenus personam nostram contingunt, benigna dissimulatione transimus, adjecto quod causam suam ad futurum Concilium deferret.

In subsequentijs autem litteris nobis ex parte ipsius G. post dictum terminum assignatis, constituit quendam Clericum Procuratorem ad tria viz. ut securitatem plenam, & liberam facultatem omnibus & singulis, qui defensionem Causæ suæ tunc, vel in futurum susciperent postulare: Et citationem à nobis emissam peteret revocari. Ac absentie suæ causas exponeret & probaret, si foret forsitan opportunum.

Sed dictus Clericus, in quorundam Fratrum nostrorum, quos ad id deputavimus, præsentia constitutus, patenter asseruit prædictum mandatum se nolle suscipere securitate pro se, ac universis, & singulis memoratum G. defendere quodcumque volentibus quorum neminem nominare voluit non concessa; quam licet sic vagam non concesserimus sicut ne fuerat concedenda, obtulimus tamen sibi, & publicè fecimus proclamari, quod si vellet ipse, vel quivis alius pro dicto Guidone aliquid allegare, benignam audientiam præstaremus.

In reliquis verò & ultimis litteris inficiatione delicti, petitione securitatis pro dicto fratre suo, querela de ipsa petitione primitus non admitta, & delatione causæ ad futurum Concilium similibus repetitis, se in denegatione petitionis ipsius in eo quod falso notorium in eadem curia esse dicebat; quod ad voluntatem & consilium dicti Regis Angliæ in causa sua proceditur, & quod prima citatione vocatus extitit ad sententiam audiendam, quodque nimis brevis terminus fuerat assignatus; & illis qui vellent eum defendere, securitas denegata; Nec non & quia tempore feriati processit Citatio, in quo, dicebat sanguinis & atrocium criminum causas non debere tractari se asserens esse gravatum, infra scriptas causas absentie allegavit.

Primò quia, ut dicebat, citatus fuit ad locum non tutum.

Secundò quia dictus Rex Angliæ ausus fuit aliquos inducere, ut eum occiderent in nostra Curia constitutum.

Tertio quia idem Rex publicè se jactavit, quod ipse Guido nunquam effugeret manus suas, si terram foceri sui exiret, & dixit publicè eam multis, quod omnem securitatem, ad hoc quod ipsum occideret violaret.

Quartò quod Rex ipse per se, ac suos fautores, ipsius Guidonis inimicos pendente Citatione hostiliter invastit eundem.

Quintò quia evidenter se comperisse dicebat, quod præfatus Rex quosdam familiares suos corruperat, ut ipsum occiderent, & si progrediretur ad Curiam, castra, quæ idem G. tenet, promiserunt, eidem Regi tradere, vel suo nomine detinere.

Sextò quia memoratus Rex Angliæ citatione pendente, exercitum, cum quo ipsum Guidonem proponit invadere, præparavit.

Septimò quia idem Guido à sæpe fato Rege Angliæ, ac aliis, tota sua substantia spoliatus, compellitur nudus congregi cum armatis; de causis autem hujusmodi, dictus G. eas, quæ defensionis suæ sufficerent, se obtulit probaturum.

Sanè petitiones, excusationes, obligationes, & allegationes hujusmodi multiplex ratio dissuadebat admittere: Nec enim post oblatas, & concessas, ut in serie citationis nostræ præmit-

ANNO
1273.

titur eidem G. tam evidentes securitates per nos, de fratum ipsorum Consilio approbatas, & sufficientes ac idoneas, cum multa examinatione decretas, locum sibi, circa securitates alias fratris prædicti discussio, aut ipsius G. de deferendo iudicio, quousque Italiam Rex Angliæ prædictus exiret petito vel de loco non tuto allegato contra decretum nostrum, cum tam exacta maturitate interpositum, vindicabat.

Nec petitiones prædictas iustificat aut colorat, quod idem G. se verbaliter seu literaliter obtulit ad nostram, suo loco & tempore, venire Curiam, & principalem causam subire paratum, cum non sit partis, locum iudicii, aut tempus eligere, sed iudicis diffinire; nec dici possit suo, i. e. debito venire loco vel tempore, qui contemnit, statuto sibi per iudicem loco & tempore comparere: Præsertim hoc casu, cum dictus G. ita demum se compariturum obtulerit, si sibi securitas indistinctè ad recedendum de dicta curia præberetur, quæ saltem in illum eventum concedenda non foret, si recessum ipsius Iustitia impediret.

Non igitur se gravatum asserere iuste potest, si concessum non extitit, quod fuit iniuste petiitum: Præfatio nec ex eo, quod ad sententiam audiendam prima Citatio, brevi etiam concessio termino, & in tali negotio tempore quadragesimali processit; cum enim de notoriis agatur excessibus, ad quid aliud, nisi ad sententiam procederet citatio? Aut quare tempus vel temporis indulgeretur diffusio, quam locus aut locorum propinquitas non requirit, cum in notoriis facti examinatio necessatio non procedat? Ad quid temporis beneficium maleficus invocatur, qui tam graviter commisit in illud, tanta & talia in eo maleficia committendo, maxime cum ad sanguinis pœnam agatur: Hoc casu de crimine, & sententia communis, scripta & solemniter id habeat, quod legi, quæ dicto tempore cognitionem inhibere criminalium questionum, sit per consuetudinem derogatum.

Causas quidem absentia, in prædictis ultimis litteris allegatas, etiam, si aliqua ipsarum veritatem haberent, præmissarum securitatum consideratio, & ipsarum causarum inspectio manifestè confutant.

Quæ namque absentia causa, quod Conatus Regis Angliæ ad inducendum aliquos, ut dictum G. in prædicta Curia occiderent? vel iactantia Regis eiusdem, quod idem G. ipsius manus non evaderet, si loci sui terram exiret? Cum ad tuitionem suam, post iter arceptum, ex securitatibus prædictis, in via ei Comitiva militaris accresceret, & tam inibi, quam in præfata Curia nostra sibi protectionis auxilium adderetur.

Quæ insuper absentia causa, quod idem Rex Angliæ per se, quod notoriè noscitur esse falsum, ac suos factores, de quo non est aliquid auditum in Patria, eundem G. fingitur invasisse? nunquid talis insultus occultè fieri potuisset? Nunquid etiam, si ad eum fuisset in veritate processum, eundem G. à iudicio eximeret, aut citationi ritè factæ talibus sibi oblati securitatibus, propterea non parentem à contumacia excusaret?

Quæ iterum absentia causa ex eo quod dictus Rex quosdam familiares memorati Guidonis, ut cum occiderent, & castra ipsius sibi redderent, aut ejus nomine detinerent, asseritur corrupisse? nonne si hoc etiam verum esset eo magis huiusmodi concinnatione comperta, dictus G. sibi consulere potuit, eo consultius procedere, Terram suam aliis fidelibus, & non facile corruptilibus committendo? nunquid ejusdem G. culpas, & tam gravia facinora huius

modi concinnatio expiasset. Aut iudici in facinorosum secundum exigentiam Iustitiæ procedendi arbitrium ademisset.

Nec sufficit, immo nec proficit ad ejusdem absentiam excusandam, quod idem Rex exercitum, cum quo memoratum Guid. proponit invadere, dicitur præparasse: cum sicut præmittitur G. præfatio, inter cætera, obtulimus, non sine derogatione forsitan aliqua Regiæ dignitatis, quod memoratum Regem curiam supra dictam faceremus exire, sibi que loca deputarem de quibus idem G. ejus timere non posset offensam.

Nec etiam spoliationis exceptio in aliquo absentiam excusat eandem, si enim ad bona, quæ sui Parentes in Anglia obtinuerunt, & Francia excipientis feratur intentio quæ spoliatio dici potest in illis quæ ipse nunquam obtinuit, & in quibus nullum unquam jus habuit cum in successione, quoad illa ipsum duo præcesserunt fratres ejus?

Si verò ad ea, quæ idem G. in regno Sicilia, tempore patriati se celeris, obtinebat, exceptio referatur. Consultius excipiens substitisset ut eis se spoliatum non diceret, quæ dictus Rex Sicilia, cujus quoad prædicta bona, iudicio suberat, ad manus suas propter prædicti sceleris evidentiam eodem Rege, ut prædicatur, in dicta Civitate præfente commissi non violenter, sed iuste potius revocavit, ipsum à Vicaria Tuscia, quam ei commiserat, nihilominus amovendo.

Ex quo etiam satis evidenter apparet, quantum idem Guido flagitium, de quo agitur, fore notorium negare sufficit, de quo in ipsum per suum ordinarium jam pœna processit. Quod manifesta, & plurimis nota facti qualitas publicat, & clari tergiversatione aliqua non permittit. Quod etiam ipse, post parrationem illius, subito de ipsa Curia recedendo, plenius sua manifestavit absentia, & manifestè sua fuga detexit: Quod insuper tempore vacantis Ecclesiæ, variis ad fratres nostros destinatis litteris non negavit, sed ejus reum se potius esse confessus. Quod dictus Frater ipsius St. super eodem flagitio, ejus nomine misericordiam postulans, licet sub quibusdam injustis conditionibus, quas nec decebat recipi, nec iustitia suadebat, similiter fatebatur. Quod singulorum vox, continuè, quasi accusationis instantia non cessat incessere: Quod communis assertio sic incessanter accusat, ut effusum sanguinem innocentem per cuiusquam inficiationem operire terra non valeat, nec profundus clamor illius latendi locum inveniat in eadem.

Licet igitur tanta temeritatis audacia omnem ferè acerbitatem pœnæ videatur excedere, ne tamen omnino impunita remaneat, cum soleat ausum impunitas parere ausus, excessum præsumptionis tantæ sevitiam meritiissima severitate, quantum nostri partes Officii patiuntur, decrevimus persequendam.

Ideoque, cum eisdem fratribus nostri deliberatione præhabita, de ipsorum consilio, auctoritate Apostolica diffinendo, pronunciantes, & pronunciando diffinientes memoratum G. de monteforti manifestum tanti flagitii parratorem & notorium tantorum criminum reum extimationis ademptione damnamus; Decernentes ut perpetua uratur infamia, perpetuo sit infamis. Sit prorsus intestabilis, ut nec testari, nec ex testamento, seu ab intestato succedere, vel aliquid ex cuiusquam successione percipere valeat: nec ad reddendum Testimonium admittatur: Bona quoque ipsius, ubilibet constituta, sententialiter publicamus per eos, sub quorum consistunt Dominio, fisci eorum iuris, sine juris alieni præiudicio, applicanda:

ANNO
1273.

ANNO
1273.

Revocationem etiam & amotionem à memoria Rege Siciliae ut praedicatur, factas, ratas habemus & eas volumus perpetuis temporibus observari: In terris quoque, ac aliis bonis Uxoribus suis, ipsi G. omnem jurisdictionem administrationem, & potestatem interdicimus, districte mandantes, quod in illis, vel quibuscumque aliis terris, in nullo penitus obediatur eidem; & si fecus fiat, obediens excommunicationis sententia innodamus. Terram verò quae sibi obediens, Ecclesiastico supponimus interdicto, ita quod in illa nullum Ecclesiasticum sacramentum, nisi forsan Baptisma parvulis, ac Pœnitentia, & Eucharistia laborantibus in extremis alicui valeat exhiberi. Omnibus, quae ab Ecclesiis quibuscumque tenebat, vel tener in feudum, seu alio quocumque modo, ipsum omnino privamus ita quod in Ecclesiis ad quas spectant, illa libere sine contradictione aliqua revertantur.

Et ut facinoris huiusmodi per infamiam toto fere Orbe diffusi, poena in ipsius G. diffundenda & duratura posteris, in omnium notitiam futuris temporibus diffundatur, eadem auctoritate statuimus, ut ipsi G. ac descendantibus usque ad quartum gradum ab ipso nisi descendentes iidem super his, vel eorum aliquo ejusdem sedis gratiam meruerint obtinere, nunquam dignitatis portae pateant, nec ad dignitatem aliquam, ipsis, vel eorum alicui pandatur aditus seu ad impetrationem illius, eis vel supplicantibus pro eisdem praestetur auditus: Ad honorem aliquem Ecclesiasticum, seu mandatum, vel quodcumque Officium publicum aut Clericatum seu Clericorum Collegium, Ministerium vel beneficium Ecclesiasticum, seu in regularibus domibus ad eminentiam praelationis cujuscumque nullo unquam tempore ipsorum aliquis assumatur.

Memoratum praeterea G. citra mortis & mutilationis periculum diffidamus, & etiam forbannimus: personam nihilominus ipsius citra idem periculum exponentes, ita quod ab omnibus liberè capi possit.

Quin etiam omnibus Provinciarum praesidibus, quocumque nomine censeantur, nec non potestatibus, consulis, aliisque Rectoribus Civitatum, Castellorum, aliorumque locorum districte praecipimus, ut ipsum G. capiant & ad curiam nostram ducant deputandum carceri, vel alias, prout nobis videbitur castigandum.

Ipsam quoque sacrilegum & contumacem excommunicationis sententia innodamus; decernentes ut omnia loca, ad quae pervenerit, donec ibi praesens fuerit nisi capiatur, vel captus teneatur in eis, ad nos, ut praedicatur deducendus, Ecclesiastico sint supposita interdicto.

Ad haec universis & singulis Civitatibus, Communitatibus, Universitatibus quibuslibet, & personis singularibus Ecclesiasticis & mundanis cujuscumque conditionis aut status existant, etiam si Imperiali vel regali, aut alia quacumque dignitate perfulgeant, hoc generali mandamus edicto, ut nullus dictam Guidonem receperit, vel quantum in eo fuerit, receptari permittat.

Nulla cum Universitas in Potestatem, Consulem, recipiat aut Rectorem, vel ad quodlibet aliud Officium, quocumque nomine censeatur, admittat.

Nullus commercium aliquod, aut Communionem aliquam, nisi forsan in illis, quae ad salutem animae ipsius respiciunt habeat cum eodem.

Nullus ei praestet auxilium, consilium, vel favorem publicum, vel occultum.

Nullus cum ipso Guidone, sub quo vis ingenio, colore, machinatione, vel arte, societatem, seu confederationem aliquam inire praesumat; & si fecus scienter praesumptum fuerit, omnes singulares Personas contrarium praesumentes, non obstante qualibet indulgentia, quo quacumque forma, vel expressione verborum, ipsis ab eadem sede concessa, vel in posterum concedenda, quam quoad hoc viribus volumus omnino carere, sententiam excommunicationis, quam ex nunc in ipsos fecimus, incurrere volumus ipso facto.

Universitatem autem, quae fecus scienter fecerit, & Terras illorum, qui cum receptaverint, aut societatem, vel confederationem cum eis inierint, Ecclesiastico supponimus interdicto.

Et nihilominus societatem & confederationem inuas, & in posterum ineundas, etiam si poenitentiam, & juramenti adjectionem vel quacumque fuerint alia firmitate vallata, quatenus in ipsis ejus commodum veritatem, omnino viribus vacuamus, & esse decernimus vacuas, irritas, & inanes.

Vassallos quoque & subditos si quos habet idem G. absolvimus à fidelitate, qua tenentur eidem, juramenta super hoc praestita de potestatis plenitudine relaxantes.

Memoratos verò ejusdem Guidonis in praemissis commissione flagitii complices & fautores excommunicationis & anathematis sententia innodamus, contra eos graviter spiritaliter & temporaliter processuri, prout viderimus expedire.

Cæterum praedictas omnes Excommunicationum sententias sic firmiter, sic inviolabiliter volumus observari, quod absolventi ab eis, vel relaxandi eisdem, nisi tantum in mortis articulo, tam omnibus Pœnitentiariis nostris, quam quibuslibet aliis Confessoribus generalibus, vel specialibus, seu familiaribus quoruncumque, vel quancumque sublimium Personatum ubilibet consentium, etiam si eis à nobis vel aliquo praedecessorum nostrorum sub quacumque verborum forma, absolventi à sententiis fulminis vel Canonis, seu eas relaxandi generalis, vel specialis sit vel fuerit concessa facultas adimimus potestatem.

Ab iis verò mulieres in hoc tantum excipi volumus, ut si solum ratione praestiti favoris in huiusmodi sententias forsan inciderint, possint per suos Diocesanos juxta formam Ecclesiae absolutionis beneficium obtinere.

Actum Palatio nostro Urbe Veteri Calendis Aprilis Pontificatus nostri Anno secundo.

Bulla, de Insigni poenitentia Guidonis de Monteforti, pro eade Henr. de Alemania, & de traditione Guidonis in Carcerem: anno 1273.

GREGORIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Regi Angliae illustri salutem & Apostolicam benedictionem.

Princeps inclite, novit excellentia Regia, quam dicitur, quam dure Guidonis de Monteforte malitiam non omitendo tamen justitiae semitas, sed exquisitos etiam sequendo juris tramites, fuerimus profecti; & ideo non est opus habitum contra ipsum repetitione ali-

ANNO
1273.

III.
Ex Arch.
Rimer Tom.
2, pag. 17.